

patriot

8/2021

vychází 18. listopadu 2021

ÚVODEM... vítejte u posledního letošního vydání tohoto plátku. V prosinci už budete mít k prohlížení a četbě čerstvý obecní zpravodaj, přijde k vám na návštěvu Ježíšek, budete odpočítávat dny a hodiny do konce roku 2021 a vyhlížet rok nový. Všechno bude nasyceno vánoční atmosférou, a tak vám už nyní s předstihem děkuji za přízeň a pozornost, kterou tomuto plátku věnujete, a v novém roce vám všem přeji jen to dobré. ☺

A abyste vydrželi do příštího víkendu, kdy se před starou školou se zahájením adventu rozsvítí vánoční strom, napíšeme si zatím pár řádek o temelínském čísle popisném osm.

Číslo popisné 8 „U ŠTĚPÁNKŮ“ nebo také „U ŘÍHŮ“.

Prvním zaznamenaným vlastníkem byl rolník Jan Štěpánek, řečený Říha (1743 – 1804). Byl synem Lukáše, řečeného Říhy, ze Všemyslic čp. 6. V roce 1784 vykoupil Jan Štěpánek tuto živnost od vrchnosti za 45 zlatých. V září 1772 se

oženil s Marií Zhasilovou, manželům se narodilo deset dětí. Jan Štěpánek postavil novou chalupu, která obdržela číslo 50. V roce 1802 ji přepustil své dceři Marii a jejímu ženichovi, Kašparu Kohoutovi. V roce 1837 se dědicem čp. 8 stal syn Jan Štěpánek (1782 – 1843), jenž převzal živnost za 500 zlatých. Splácel

podíl ve výši 100 zlatých bratru Vavřinci, který však padl na vojně v bitvě u Vídně. Jeho podíl následně připadl dalšímu bratru Jakubovi a sestře Kateřině. Chalupník Jan Štěpánek se oženil v roce 1805 s Annou Vláškovou (v některých záznamech Klimšovou) z Křtěnova. Také jim se narodilo deset potomků.

Živnost zdědil syn Václav Štěpánek (1829 – 1885). V roce 1859 se Václav oženil s Barborou Michalovou ze Lhoty pod Horami čp. 11. Podle svatební smlouvy ze dne 17. 1. 1849 byl Václavovým poručníkem temelínský sedlák Jan Procházka. Nevěsta Barbora dostala věnem 460 zlatých. Ženich vyplatil podíly sourozencům Veronice a Alžbětě po 80 zlatých, Marii 12 zlatých, nezletilé Eleonoře 80 zlatých a 40 zlatých na přilepšení a matce Anně 12 zlatých a dalších 12 zlatých přidal na přilepšení. Manželům Václavu a Barboře se narodilo celkem sedm dětí.

Kolem roku 1887 živnost koupil krejčí a domkář (v roce 1902 i starosta obce) Petr Procházka z Temelína čp. 60. Jeho manželkou byla Alžběta Kalcová z Chvalešovic, kterou si vzal v roce 1873. Manželé měli deset dětí.

V roce 1901 čp. 8 koupil zedník Jan Novotný (1870 – 1949) z čp. 70 a vlastně se tak přiženil k Marii Procházkové, dceři Petra Procházky. Z tohoto svazku se narodily dvě děti.

Živnost převzal syn Josef Novotný, který v roce 1936 pojal za manželku Annu Tupou z Plánov. Měli tři děti. Na čísle popisném osm se připomíná také zedník Matěj Holub (*1819), syn podruhně Eleonory Holubové, původem z čp. 23 v Temelíně. Matěj se oženil s Kateřinou Říhovou z Michovic a společně měli pět dětí. Dům s čp. 8 se stal v době první světové války zřejmě útočištěm pro válečné uprchlíky. Židovské matriky právě zde zaznamenaly pátého května 1918 úmrtí padesátileté Marie Wolfshautové a pátého září 1918 desetiletého Mendla Wolfshauta. Byli označeni jako váleční uprchlíci z oblasti Sasów (Złoczów) v Haliči.

čp. 8 v roce 1968

(zdroj: Jan Petřík, Rodový katastr obce Temelína, matriky SOA Třeboň, Jan Bartuška, Temelín v proměnách času, gruntovní kniha Velkostatek Neznašov, Temelín, 1784 – 1880; foto: archiv obce Temelín.)

Z TISKU...

Nevěrou k penězům.

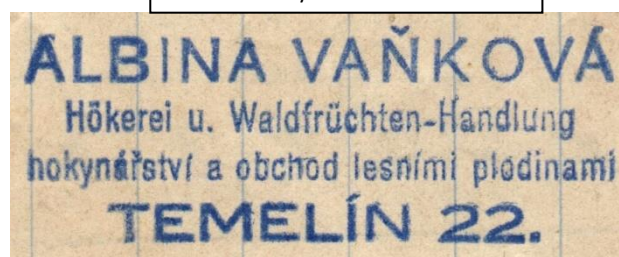
V lednu roku 1928 začal docházeti Adolf Vaňek k provdané rolnici pro mléko. Koncem února se jí nabídl, že jí bude ošetřovati dítě. Selka jeho nabídku přijala a tak se dostal Vaňek do statku. Byl tam i v noci, pomáhal při hospodářství. Jeho účast v hospodářství dala později podnět k známosti s mladou selkou a k intimním stykům. Vaňek, který byl rovněž ženat a měl tři děti a ženu v Českých Budějovicích ve službě, kalkuloval na eventuální výdělek a proto, když se se selkou některý den neviděl, napsal ji, aby mu aspoň napsala několik řádek k zmírnění stesku. Mladá hospodyně nevěděla ovšem, že píšíc a odesílajíc dopisy Vaňkovi leze bezděky do pasti a dává mu do ruky zbraň, které proti ní bude později použito! A tak když jednou v květnu přijela do Budějovic a navštívila Vaňkovu matku, upadla do rukou povedeného trojlístku. Vaňkova žena Albína a její známá Aloisie Herbergrová vzali si ji s Vaňkem mezi sebe a řádně jí pohrozili. Nedá-li Vaňkové 2000 Kč, že všechno o jejich nedovolených stycích s jejím mužem poví muži, a to že bude vidět, co bude mít z toho za domácí vojnu a ještě ve vsi ostudy. Ustrašená selka dostala strach, slíbila, že dá Vaňkové 1000 Kč a za 500 Kč že jí dá domácí zemědělské produkty. V Týně nad Vltavou vybrala v záložně 1000 Kč a poslala je po Vaňkovi jeho ženě.

Vydírání však pokračovalo stále, neboť manželé Vaňkovi stále hrozili prozrazením ženina tajemství a stále si docházeli pro vejce, chléb, mléko, máslo a jiné věci. A když již nechtěla nic dát, byly novou zbraní psaníčka, která posílala Vaňkovi. A když v Temelíně se konala v lednu taneční zábava, které se chtěla zúčastnit i selka, přišla k ní Vaňková znovu pro věci. Když jí nechtěla nic dát, řekla jí: „Ty kanále šmatlavý, kdybych tě byla tuhle dohonila v tom lese, tak bych ti tam byla namlátila, počkej ale večer na zábavě!“ Selka, která měla strach z ostudy, raději do zábavy nešla! A teprve, když již vydírání trvalo dlouho a již nemohla jim nic dávat a manželé Vaňkovi stále vydírali, učinila trestní oznámení, které jejich řádění učinilo konec.

Senát krajského soudu v Českých Budějovicích, který se dnes zabýval tímto případem, uznal všechny obžalované vinnými a odsoudil mnohokrát již trestaného Adolfa Vaňka do těžkého žaláře pro zločin vydírání na dobu tří měsíců se třemi posty. Albínu Vaňkovou a Aloisii Herbergrovou do těžkého žaláře na dobu dvou měsíců se dvěma posty, všechny nepodmíněně.

(zdroj: Lidové noviny, 21. 6. 1929)

razítko Albíny Vaňkové z roku 1940

ZÁVĚREM... Uvítáme jakékoli materiály vztahující se k Temelínu či okolí. Těší nás váš zájem a děkujeme, že nás čtete.

Obecně lidé takové ty věci, co jsou malým písmem, nečtou. Takže bychom si tady mohli psát, co chceme a nikdo by to stejně nečetl. Nicméně právě tím nejmenším písmem jsou sdělovány (jistě ne zcela náhodou) ty nejdůležitější informace. Všechny údaje zveřejněné v tomto listu jsou navzdory našemu nejlepšímu snažení bez záruky. List je soukromým elektronickým médiem, za jeho případnou tištěnou distribuci nenese autor žádnou odpovědnost. Patriot a jeho částí je možno bezplatně dále šířit - což však neznamená, že bychom se nějak úporně bránili drobným příspěvkům a darům ☺. V každém případě za přízeň děkují Ondřej Klempíř a Pavel Hasil. Kontakt: e-mail: klempondr@seznam.cz. Vychází tak nějak občas, ale většinou pravidelně nepravidelně.